وەزارەتی دارایی و ئابووری
ژمارە : ٥٦٤٦ لە ٢٠٢٠/١١/١٧

پاڵپشت بە ماددەی (٢) بڕگەی (٥) لەیاسای چاكسازی لەمووچە ودەرماڵە و بەخشین و ئیمتیازاتەكان وخانەنشینی هەرێمی كوردستان – عێراق ژمارە (٢)ی ساڵی ٢٠٢٠ و ماددەی (٧) ئاماژەپێكراو لە بەشی دووەم بڕگەی یەكەم لە پەیڕەوی ژمارە (٤)ی ساڵی ٢٠٢٠ جێبەجێ كردنی یاسای چاكسازی وە ئاماژە بە نووسراوی سەرۆكایەتی ئەنجومەنی وەزیران ژمارە (٥٨٢٩) لە ٢٠٢٠/١٠/٨ بڕیاردرا بە:-

ڕێنمایی ژمارە (٢٣)ی ساڵی ٢٠٢٠
تایبەت بە خزمەتگوزاری خوێندن و تەندروستی كەس وكاری شەهیدان و ئەنفالكراوان و زیندانیانی سیاسی

یەكەم : خزمەتگوزاری كرێی خوێندن تەنها بۆ (كچ ، كور ، هاوسەری شەهیدانی سەنگەر و جینۆساید ئەوەی هاوسەرگیری نەكردۆتەوە) لە قوتابخانە و پەیمانگا و زانكۆكانی ناوخۆی هەرێمی كوردستان لەبەر ڕۆشنایی یاسا بەركارەكان خەرج دەكرێت .

دووەم : (وەزارەتی كاروباری شەهیدان وئەنفالكراوان) لەڕێگەی (وەزارەتی دارایی وئابووری)، بۆ هەر ساڵێكی خوێندن لە قوتابخانە وپەیمانگا وزانكۆ حكومی و تایبەتەكان كرێی خوێندن دەگرێتە ئەستۆ جگە لەو كورسیانەی خوێندن بەخۆرایی لە دامەزراوە پەروەردەییە ناحكومییەكان بەپێی رێنمایی ژمارە (٣)ی ساڵی ٢٠٢٠ی وەزارەتی پەروەردە و پەیمانگا و زانكۆ حكومی و تایبەتەكان بەپێی ئەم رێنماییە تەرخان دەكرێت ، وەك تەرخانكراوی تایبەتی ئەو دامەزراوانە ، لەم رێنماییە بەدەر دەبن .

سێیەم : پەیمانگا وزانكۆ حكومییەكان (٥) كورسی بەخۆرایی لە سەر ئاستی بەش لە خوێندنی ئێواران و خوێندنی پاراڵێل بۆ (كچ ، كور ، هاوسەری شەهیدانی سەنگەر و جینۆساید ئەوەی هاوسەرگیری نەكردۆتەوە) تەرخان دەكات لەسەر بنەمای پێشبركێ لە نێوان خۆیان بەپێی رێنماییەكانی ناوەندی وەرگرتن ، وە (٢٥%) داشكان لە كرێی خوێندن دەكات بۆ ئەو قوتابیانەی بەر لە ساڵی خوێندنی (٢٠٢٠ -٢٠٢١) وەرگیراون و ئەوانەی لە دوای پێنج كورسی تەرخانكراوەكە وەردەگیرێن .

چوارەم : پەیمانگا و زانكۆ تایبەتەكان (٥) كورسی بەخۆرایی لە سەر ئاستی بەش بۆ (كچ ، كور ، هاوسەری شەهیدانی سەنگەر و جینۆساید ئەوەی هاوسەرگیری نەكردۆتەوە) تەرخان دەكات لەسەر بنەمای پێشبركێ لە نێوان خۆیان بەپێی رێنماییەكانی ناوەندی وەرگرتن ، وە (٢٥%) داشكانی لە كرێی خوێندن دەكات بۆ ئەوانەی بەر لە ساڵی خوێندنی (٢٠٢٠ -٢٠٢١) وەرگیراون و ئەوانەی لە ساڵی نوێی خوێندن لە دوای پێنج كورسی تەرخانكراوەكە وەردەگیرێت .

پێنجەم : وەرگرتنی قوتابی و خوێندکار بەپێی یاسا و ڕێنماییەکانی (وەزارەتی خوێندنی باڵاو توێژینەوەی زانستی) و (وەزارەتی پەروەردە)ی حکومەتی هەرێمی کوردستان دەبێت .

شەشەم : قوتابی و خوێندکار تەنها یەکجار بۆ هەر قۆناغیکی خوێندن سوودمەند دەبن ، ناکرێت بەهۆی (دواخستن ، مۆڵەت ، گواستنەوە ، دەرنەچوون) لە هەر قۆناغیکی خوێندن دووبارە کرێی خوێندنیان بۆ خەرج بکرێت .

حەوتەم: قوتابی و خوێندکار زیاتر لە جارێک سوودمەند نابێت لە کرێی خوێندن لە پەیمانگا و زانکۆ حکومی و ئەهلییەکان ، تەنها لەحالەتی بەدەستهێنانی بڕوانامەی بەرزتر کرێی خوێندنی بۆ خەرج دەکرێت .

هەشتەم: وەزارەتی کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوان بەرپرس نییە لەو خەرجییەی لەلایەن هەر قوتابخانە و پەیمانگا و زانکۆیەکەوە لە قوتابی و خوێندکار وەردەگیرێت لەبڕی تاقیکردنەوەی خولی دووەم .

نۆیەم: یەکەمەکانی قوتابخانە و پەیمانگا و زانکۆکان کە بەپێی یاسا و ڕێنماییەکانی (وەزارەتی خوێندنی باڵا وتوێژنەوەی زانستی) و (وەزارەتی پەروەردە) لەکرێی خوێندن دەبەخشرێن ، کرێی خوێندنەکە دەگەرێتەوە بۆ قوتابی و خوێندکارە یەکەمەکان .

دەیەم: هەر قوتابخانە و پەیمانگا و زانکۆیەک خوێندنی بێ بەرامبەری بۆ کەس وکاری شەهیدان دابینکرد ، ئەگەر قوتابی و خوێندکارەکە یەکەم بوو وەک خاڵی نۆیەم مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت .

یازدەم: زیندانی کراو و گیراوی سیاسی (ئەوەی مینحەی مانگانە وەردەگرێت) ، کرێی خوێندنی بۆ خەرج دەکرێت بۆ خۆی یان یەکێک لە منداڵەکانی بۆ یەکجار تەنها لەیەکێک لە زانکۆکانی هەرێمی کوردستان لەبەر ڕۆشنایی برگەی پێنجەم ماددەی (٦) بەشی سێیەم لە یاسای ژمارە(١١)ی ساڵی ٢٠١١ (یاسای ماف و ئیمتیازاتی زیندانی کراو و گیراوی سیاسی کوردستانی) هەموارکراو .

دوانزدەم: بەپشت بەستن بەبڕگەی (دووەم) لەماددەی (٧)ی پەیڕەوی جێبەجێکردنی یاسای چاکسازی وەزارەتی کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوان بەشێوەیەکی بەردەوام زانیاری تەواو و باوەڕپێکراو ئامادە دەکات بۆ هەماهەنگی کردن لە نێوان وەزارەتە پەیوەندیدارەکان بۆ داڕشتنی پلان و خەرجییەکانی ساڵانە .

سێزدەم: بەپشت بەستن بەبڕگەی (سێیەم) لەماددەی (٧)ی پەیڕەوی جێبەجێکردنی یاسای چاکسازی، بەڕێوەبەرایەتی گشتی خزمەتگوزاری کەس وکاری شەهیدان و ئەنفالکراوان لە وەزارەتی کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوان هەماهەنگی دەکات لەگەڵ بەڕێوەبەرایەتی خەرجییەکان لە وەزارەتی دارایی وئابووری بۆ ڕێکخستن و سەرپەرشتی کردن و خەرجییەکان .

چواردەم: پێشکەشکردنی پسوولەی خەرجی خوێندن لەدەستپێکی ساڵی خوێندن تا ماوەی شەش مانگ دەبێت .

پـازدەم: کەس و کاری شەهیدان (دایک ، باوک ، هاوسەر ، کچ ، کوڕ ، خوشک ، برا) لە کرێی پشکنین و چارەسەرکردن لە نەخۆشخانە و مەڵبەندە تەندروستیەکانی حکومەت لەناو هەرێم دەبوردرێن .

شانزدەم: زیندانی کراو و گیراوی سیاسی (ئەوەی میـنحەی مانگـانە وەردەگرێـت) حکـومەت خـەرجـی چارەسـەرکردنی خـۆی لە نەخۆشـخانە حکومییەکـانی نـاو هەرێـم دابـین دەکـات ، لەبەر ڕۆشـنایی بـڕگەی شەشـەم مـاددەی (٦) بەشـی سـێیەم لە یاسـای ژمـارە(١١)ی سـاڵی ٢٠١١ (یاسـای مـاف و ئیمتیازاتی زیندانی کراو و گیراوی سیاسی کوردستانی) هەموارکراو .

حەڤدەم: بەرکەوتەی چەکی کیمیاوی کە پێویستی بەچارەسـەری بەردەوام هەیە حکـومەتی هەرێمـی کوردسـتان بەپێـی دەفـتەری تـایبەت لە رێـگەی (وەزارەتـی تەندروسـتی) یەوە بەبـێ بەرامـبەر چارەسەر و دەرمانی بۆ دابین دەکرێت .

هەژدەم: ئەم رێنماییە لە رێکەوتـی (٢٠٢٠/٩/١) کـاری پێـدەکرێت و لە رۆژنـامەی(وەقـایعی کوردسـتان) بڵاودەکرێتەوە .

ئاوات جەناب نوری
وەزیری دارایی و ئابووری